

Boldog Karácsonyt és Sikeres Újesztendőt kívánunk!

XXXI. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2021.

Zeneszó

A MAGYAR KÓRUSOK, ZENEKAROK ÉS NÉPZENEI EGYÜTTESEK
SZÖVETSÉGE – KÓTA LAPJA

**O
K
T
Ó
B
E
R
23.**

70 éves a Budapesti Lantos Kórus (Gerenday Ágnes).....	3-4. oldal
Budapesti Lantos Kórus 70+ (Szarka Tamás).....	5-6. oldal
Angyalok és pásztorok – 30 éves a Magnificat Leánykar (Nagy Márta)	6-8. oldal
Ünnepi hangverseny „élő kórus-zenével” (Szesztay Zsuzsa)	8-10. oldal
Emlékéneklés Buday Péter születésének 100. évfordulóján (Dr. Lengyel Erzsébet).....	10-12. oldal
Új jövőkép, új lehetőségek Kocsár Miklós szellemében (Kanyárné Grünvald Petra).....	12-13. oldal
Zenei Album Szőnyi Erzsébet emlékére Szegeden (Dombiné Kemény Erzsébet)	14-15. oldal
A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Felnőttkórusok XXX. Jubileumi Találkozója a Zenei Világnap tiszteletére (Vajna Katalin)	16-18. oldal
NépZeneSzó Lajosmizsei népdalok – Könyvajánló (Fehér Anikó)	19. oldal

Sapszon Ferenc a Nemzet Művésze

2021-ben hat művész nyerte el a legrangosabb magyarországi művészeti elismerésnek számító Nemzet Művésze díjat, amelyet a díjazottak a tavalyi év kitüntetettjeivel együtt vehettek át a Magyar Művészeti Akadémia székházában, a Pesti Vigadóban. A Nemzet Művésze díj Bizottság AKNAY János festőművésznek, ANDRÁS FERENC filmrendezőnek, MAURER DÓRA grafikus-festőművésznek, REVICZKY GÁBOR színművésznek, SAPSZON FERENC karnagnak, zeneszerzőnek és ZÁDORI MÁRIA énekművésznek ítélte oda az elismerést. Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere a díjátadón hangsúlyozta: a magyar kultúra több gyökérből táplálkozik és ez adja a sokszínűségét. "Önök ennek a kultúrának a képviselői, akik értéktérítő tevékenységükkel idollokká, példaképpé váltak" – méltatta a díjazottakat.

Vashegyi György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy a Magyar Művészeti Akadémia születésének 10 éves évfordulóján boldog embereket köszönhetünk, akik aktív szellemi munka árán számos alkalommal felemelő pillanatokhoz jutottak művészetük, intuícióik és szorgalmuk által, és ezekből a pillanatokból, mi befogadók is részesei lehettünk. A Magyar Művészeti Akadémia kezdeményezésére – 2013-ban – az Országgyűlés a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó, elismert képviselőinek személyes megbecsülése, méltó életkörülményeinek biztosítása céljából alapította a Nemzet Művésze díjat, amely a legrangosabb hazai művészeti elismerés, és amelyet 2014-ben ítélte oda első alkalommal a díj Bizottsága. A nemzet művészei egy időben legfeljebb 70-en lehetnek. A díjat minden évben a Magyar Művészeti Akadémia köztestület „születésnapján”, november 5-én adják át.

A Nemzet Művésze díj Bizottság 2021-ben hat művésznak ítélte meg a Nemzet Művésze díjat:

AKNAY JÁNOS festőművész – Képzőművészet díjkategóriában
 ANDRÁS FERENC filmrendező, forgatókönyvíró, producer – Filmművészet díjkategóriában
 MAURER DÓRA grafikus, festőművész – Képzőművészet díjkategóriában
 REVICZKY GÁBOR színművész – Színházművészet díjkategóriában
 SAPSZON FERENC karnagy, zeneszerző – Zeneművészet díjkategóriában
 ZÁDORI MÁRIA énekművész – Zeneművészet díjkategóriában

A Nemzet Művésze díjakat 2021. november 5-én adta át Vashegyi György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke, valamint prof. Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere az MMA székházában, a Pesti Vigadó Dísztermében. A tavalyi, VII. Nemzet Művésze díjátadó ünnepséget a járványügyi helyzet alakulására tekintettel a Magyar Művészeti Akadémia elhalasztotta. Így a tavalyi díjazottak is – Nagy Ervin építőművész, Dárday István filmrendező, Hildebrand István operatőr, Péreli Zsuzsa textilművész, keramikus, restaurátor, Bereményi Géza író, forgatókönyvíró, rendező, Szakonyi Károly író, Farkas Ádám szobrászművész, Földi Péter festőművész, Kovács Miklós képfestő mester, Ránki Dezső zongoraművész – most vehették át ünnepélyes formában a díjat. A szintén tavalyi díjazott Soproni József zeneszerző 2021 áprilisában elhunyt, képviselőjében özvegye vette át az elismerést.

forrás: mma.hu

A díjazottaknak szeretettel gratulálunk!

ZeneSzó

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – KÓTA - lapja XXXI. évfolyam. HU ISSN 1215-0436
 A szerkesztőbizottság elnöke: Szesztay Zsuzsa, mentor: Márkusné Natter-Nád Klára – Korrektúra: Mocsikonyi Mirella
 Tagjai: Kéry Mihály, Kocsis Klára, Ruthner Judith, Vajna Katalin ~ Főszerkesztő: Vadász Ágnes, +36 30 297 4314
 A szerkesztőség címe: 1011. Budapest, Szilágyi Dezső tér 6. I. em. 4. Tel.: 225 3713, E-mail: kota@kota.hu Postacím: 1537 Budapest, Pf. 406
 Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség fenntartja az íráskorrekció és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
 A szerkesztőség írásbeli engedélye nélkül a lapban közölték nem használhatók fel.
 Kiadja: A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – KÓTA. ~ Felelős kiadó: Vadász Ágnes főtktár, E-mail: asreklam@gmail.com
 A lap a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jelenik meg.
 Előállítja: Poremba Nyomda, 1162 Budapest, Kistelek u. 6/a.
 Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága 1008. Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél.
 E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu Faxon: (06-1) 303-3440 További információ: (06-80) 444-444
 Egy példány ára 300,- Ft ~ Előfizetési díj egy évre 3000,- Ft (10 szám)

70 „hadd permetezzen hétköznapjainkra az öröm zengő arany zápora” 70 ÉVES A BUDAPESTI LANTOS KÓRUS

Az Énekeljétek c. Pákolitz István versre írt Bárdos-műből van a fenti idézet, amely egyúttal az alapító-karnagy felvételeiből kiadott CD emblémája. A 70. évét betöltő kórus életét ez a mottó hatotta és hatja át, erről szólnak és szólnak mind a mai napig a próbák és a koncertek: legyen az éneklés aranyszínű öröm a hétköznapok esetleges szürkeségében.

70 év – hosszú idő, nem sok nem hivatásos együttes mondhatja el magáról, hogy megérte.

Három korszakra bonthatjuk ezt az időt. Lantos Rezső és Darázs Árpád 1950-ben alapította meg a Munkaerőtartalékok kórusát, amely 1957 után a KISZ Művészegyüttes Központi Kórusaként működött tovább, immár Lantos Rezső – minden énekese, a nála idősebbek számára is: Rudi bácsi – és felesége, Lantos Edit vezetésével. A tehetség és a szorgalom együttesen eredményezte, hogy 1961-ben, az első Debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyen az énekkar első díjat nyert Bárdos Lajos számukra írt remekművével, a II. Népdalrapszódíjával. Ezután nem volt olyan verseny vagy fesztivál, ahonnan ne első díjjal tértek volna haza (pl. Arezzo, Hága, Várna, Llangollen, Tolosa). A versmegzenésítések és népdalfeldolgozások mellett repertoárjukra került Mozart Requiemje, Beethoven IX. szimfóniája, de bemutathatták pl. Szokolay Sándor Ady-kantátáját a szerző vezényletével. A kor zeneszerzői közül sokan írtak számukra műveket, mintegy 50 bemutató fűződik a Liszt-díjas Lantos Rezső nevéhez, szeretett tanára, Bárdos Lajos 12 nagy vegyeskari művét ajánlotta számára. Mindketten a kezük alatt énekeltek fiatalok és idősebbek számára sokszor egész életútjukat befolyásoló, sőt részben meghatározó egyéniségek voltak.

Rudi bácsi 1977-ben hirtelen és sok-szerűen bekövetkezett halála után felesége helytállása mentette meg és vitte tovább az énekkart a megkezdett úton. Lantos Editet, a kiváló zenepedagógust azonban hamarosan meghívták Kanadába, hogy megismertesse a torontói konzervatóriumi hallgatókkal Kodály Zoltán zenepedagógiai módszerét, ő pedig maga helyett kiváló utódot állított a kórus élére a rendkívül tehetséges fiatal karnagy, Strausz Kálmán személyében. Ekkor kezdődött az énekkar második

nagy korszaka, amelynek során rendszeres résztvevője lett a hazai koncertéletnek. Csak néhány kiemelkedő példát említsünk: Bach: János és Máté passió, Mozart: c-moll mise, Bartók: Cantata profana előadása. Ekkor jelent meg első lemezfelvételük is. Az 1998-ban létrejött Budapesti Nemzetközi Kórusverseny nyitó és záró koncertjeinek rendszeres résztvevői voltak, évente többször szerepeltek a Mátyás-templomban Mozart oratóriumaival.

1990-ben az addigi fenntartó kihátrált a művészeti csoportok mögül, ekkor vette fel az énekkar a Budapesti Ifjúsági Kórus nevet.

Az immár Liszt Ferenc-díjjal kitüntetett Strausz Kálmán a Debreceni Kodály Kórus, majd a Magyar Rádió Énekkara karnagyaként 1996-ban időhiány miatt leköszönt a kórus vezetéséről, ekkor lett a vezető Gerenday Ágnes, aki még Lantos Rezső vezetése alatt kezdett énekelni, majd másodkarnagy volt Strausz Kálmán mellett.

Innen számíthatjuk a harmadik korszakot, amelyben a kórus és karnagya megpróbálta megtalálni a helyes arányt az a cappella és az oratorikus művek előadása között.

Mindenekelőtt a Kanadában élő özvegy és a fiú segítségével létrehozta az énekkar a Lantos Rezső Emlékalapítványt, amely azóta is tehetséges, fiatal karnagyoknak ad ösztöndíjat. 2003 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem által rendezett Fiatal Karvezetők Versenye viseli Lantos Rezső nevet.

Az énekkar repertoárján ekkortól fele részben a cappella művek (egyházi művek, vers- és népdalfeldolgozások), felerészben oratorikus művek szerepeltek. Felsorolni valamennyit nagyon sokáig tartana, csak pár példát említsünk: elénekelhettük Verdi Requiemjét itthon többször is, Svájcban Farkas András és Hollandiában Jos Vranken vezényletével, bemutattuk Max Bruch: Mózes című nagyszabású oratóriumát. a magyar karmesterek közül nagy élmény volt énekelni pl. Medveczky Ádám, Takács-Nagy Gábor, Kesselyák Gergely, Cser Miklós, Hollerung Gábor, Drahos Béla vagy Török Géza hangversenyein. Beethoven IX.

szimfóniájával léptünk fel 2005-ben Ausztriában is, ekkor vette kezdetét egy nagyszerű kapcsolat egy fiatal osztrák karmesternővel, Elisabeth Fuchs-szal. 10 éven keresztül énekelhettük Salzburgban január elsején a Festspielhausban Beethoven művét vagy Orff Carmina Buranáját, közreműködtünk Händel Messiásának és Bach Karácsonyi oratóriumának előadásában. Legnagyobb fegyvertényként megtanultuk az akkori Vass Lajos Kórusral és Somos Csaba karmester úrral Franz Schmid: A hétpecsétes könyv c. oratóriumát, amit Ausztriában és itthon is bemutathattunk. Közreműködhattunk Sümegi Eszter művésznő Gluck lemezén és saját felvételeket is megjelentettünk. Egyik legnagyobb élményt jelentette számunkra Brahms Német requiemjének többszöri eléneklése.

Külföldön is többször jártunk: eljutottunk Hollandiába, Svájcba, Csehországba, Lengyelországba, Erdélybe, Ausztriába és Franciaországba.

2017-ben vettük fel alapító karnagyunk nevét. Az immár Budapesti Lantos Kórus tagjai nemcsak a próbákon találkoznak egymással, hanem egymást szerető, segítő, összetartó közösségként érezhetik, hogy mindig számíthatnak egymásra, mindent megtesznek azért, hogy a 70 évvel ezelőtt kigyulladt lángot megpróbálják életben tartani, továbbvinni. Talán éppen ezt a több évtizedes tevékenységünket értékelte a kulturális kormányzat, amikor a KÓTA felterjesztésére kórusunknak „példamutató, a legnemesebb énekes hagyományokat megőrző, hosszú évek kimagasló művészeti és közösségteremtő munkája alapján” idén augusztus 20. alkalmából Csokonai Vitéz Mihály közösségi díjat adományozott. Ez a díj elismerése az elmúlt időknek, de egyúttal feladatot jelent az elkövetkezőkre is.

Bárdos tanár úr szavait szeretném idézni, aki annak idején ajánlást írt a „Zeng az ének” c. kötethez, amely a 25. évfordulóra készült és a Lantos Rezső számára írt művekből állított össze egy válogatást. Úgy gondolom, a költők verseiből összeválogatott szavak nemcsak az akkori és mai kórus, hanem minden énekkar számára érvényes útmutatót jelenthetnek:

„Énekeljete hát, mert az ének inség és háború helyett békét teremt és örök harmóniát.
Énekeljete hát, és legyen a szívetek táján örökös tűz-szivárvány!”

Gerenday Ágnes
karnagy

BUDAPESTI LANTOS KÓRUS 70+

Gondolatok egy végre megvalósult jubileumi koncertről

„Szálljon az énekszó, ünnepi énekszó...” kezdődik **Daróci Bárdos Tamás ismert kórusműve, az Ünnepi kánon. Nem is lehetett volna aktuálisabb gondolattal megnyitni a Budapesti Lantos Kórus 70 + 1. születésnap koncertjét. Hogy honnan ered ez a furcsa cím, nem nehéz kitalálni. Mint azt már előttem rengetegen megírták, az elmúlt lassan két év mindannyiunkban mély nyomott hagyott, a járványhelyzet miatti lezárások mindenkit megviseltek. Nincs ez másként a kórusokkal és azok vezetőivel sem.**

Amikor a tavalyi évadot készítettük elő a kórus karnagyával, Gerenday Ágnessel, még nem gondoltuk, hogy terveinket napról-napra kell majd megváltoztatni. Eleinte nagyszabású koncertet képzeltünk el, amely méltó az alkalomhoz. Ezt vágta ketté az első korlátozás, ami érzékeltette velünk, hogy nagy baj van körülöttünk. Kerestünk egy új időpontot az eseménynek, mondván, hogy hamar túlleszünk a vírusról, őszre már biztosan minden a régi kerékvágásban fog haladni. Sajnos ez nem így történt. A próbákat áthelyeztük az internetes felületre és online folytattuk a munkát a Zoom segítségével. Lehangolt minket, hogy a teljes kórust csak apró mozaikként láthattuk egy monitor közepén, ráadásul semmit sem hallhattunk belőlük, amikor énekeltek. „Most némítsátok el

magatokat!” – hangzott el rengetegszer az utasítás a próba kezdetén. Nehéz volt minden alkalommal bizalmat sugározni és lelkesnek lenni, amikor csak mi beszélünk, mi zongoráztunk, mi énekelünk elő az adott részletet. Csak elképzelni tudtuk, hogy vajon mi szólal meg a túldalolon, de nem hagyhattuk, hogy hetven év munkája elveszen és a családdá kovácsolódott együttes felbomoljon. Ragaszkodtunk hozzá, hogy akármilyen formában is, de lehetőséget teremtsünk kórustagjainknak a találkozásra. Kijelenthetem, hogy teljesen megérte.

A harmadik időpontot már csak félve jelöltük ki. Gondoltuk, hogy ebből sem lesz semmi, de nem állhattunk le. A kórusnak szüksége volt célra, egy célra, ami zászlóshajóként vezethet ki mindannyiunkat az elkeserítő valóságból. Mondanom sem kell, harmadjára is el kellett napolnunk a várva várt jubileumot és a sokadszorra átszerkesztett műsort. Aggódtunk, hogy egyáltalán lesz-e még lehetőségünk együtt ünnepelni. Ekkor körvonalazódott bennünk, hogy a negyedik alkalmat mindenképpen megtartjuk, ha kell, akkor közönség nélkül, streamelve. Szerencsére ez az időpont, november 20., pont a vírus harmadik hullámának leszálló – vagy a negyedik hullám még korai – ágában volt.

A jubileum így kettős értelmet nyert: ünnepelethettünk, mert hetvenévesek lettünk, és örvendezhettünk, hogy túléltek az elmúlt másfél év viszontagságait. Hálás szívvel zengtük Mendelssohn 100. zsoltárában, hogy „Jauchzet” [ujjongjatok], boldogan daloltuk Kersch Ferenc motettájában, hogy az Úr jobbra felmagasztalt minket, és köszönetet mondtunk minden StageHive-os támogatóknak Young Allelujájával. Mennyei érzés volt, hogy ez a nagy család ismét egy emberként énekelhetett.

A hangverseny csúcspontja és egyben az első rész záródarabja Schubert Mirjam diadaléneke volt, mely korántsem mondha-

tó repertoárdarabnak. Nehézségét nemcsak a hangigénye jelenti, hanem a zene és szöveg kapcsolatának ábrázolása. Olyannyira változatos képeket használ a zeneszerző, hogy az egyes részek, mint víziók jelennek meg szemünk előtt. A kontrasztokat, valamint a folyton kavargó érzelmeket nem könnyű még egy hivatásos együttesnek sem kifejezésre juttatni. Mirjam szerepét a kiváló szoprán énekművész, Zemlényi Eszter előadásában élvezhettük, zongorán pedig Baja Mónika működött közre virtuóz játékával.

A koncert második felében a népdalfeldolgozásokon túl olyan művek is szerepeltek, amelyeket kifejezetten a kórus számára komponáltak. Ilyen volt Bárdos Lajos *A dal titka* című szerzeménye is, melynek ajánlása annak idején így szólt a szerző tollából: „A KISZ Központi Kórusának, akik már tudják a dal titkát.” Ezt követte Tóth Péter Elment messze az én párom című műve – ez már a mostani énekkar számára készült – népi szövegre íródott és a kedvesünk utáni vágyakozást mutatja be. Ádám Jenő *Somogy-balatoni nótái* egy kis vidámságot csempésztek az arcokra a panaszos mondanivaló után. Az itthon kevésbé ismert, de annál nagyszerűbb észt szerző, Gustav Ernesaks egy művét is énekeltük Hegyi Imre magyar szövegével. Az *Éji fény* egy különös világot tár elénk, pasztell színei az impresszionista festők képeit juttatják eszünkbe, míg szövege komoly gondolatokat közvetít. Mély érzelmeket szabadított fel bennünk Kodály Zoltán *Esti dala*, amit azokért ajánlottunk fel, akik már nem lehetnek közöttünk. Bámulatás volt megélni azt a pillanatot, amikor Ágnes javaslatára a közönség soraiból többen a kórusához csatlakoztak és velünk együtt énekeltek.

Az ünnep fényét emelte a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – KÓTA társelnöke, Dr. Mindszenty Zsuzsanna méltatása a kórusról és annak karnagyáról. Hiszen nemcsak a kórus jubilált, hanem Ágnes is, aki immáron huszonöt éve vezeti az együttest. Zsuzsanna szavait idézve: „[...] Hetven év nagyon nagy idő. [...] Különösen, ha belegondolunk, hogy egy állandóan megújuló, értékörző repertoárral lépnek mindig elénk. Maga a kórus pedig nem pusztán kórustagok csoportja, hanem egy fantasztikus, szerető baráti társaság. Egy igazi közösség, akik egymással szeretetben élnek, egymást segítik és így tudnak megmaradni, így tudtak megmaradni sok-sok éven át. Átélték karnagyváltásokat, rendszerváltásokat, generációváltást és még mindig itt vannak. [...]”

A laudációt követően Bárdos Lajos méltán népszerű művét szólaltattuk meg, melyet az 1968-as arezoi kórusversenyre komponált a kórus elődjének, a KISZ Központi Énekkarának és karnagyuknak, Lantos Rezsőnek. Itt megkértük a közönség soraiban ülő régi kórustagjainkat, hogy jöjjenek fel közénk és énekeljenek velünk együtt a régi idők emlékére. Csodálatos élmény volt ennyi barát között muzsikálni.

A ráadás szám után örömteli meglepetést jelentett, amikor két, számunkra kedves együttes küldöttsége is köszöntött minket. A Vass Lajos Kórus Vegyeskar és a Monarchia Szimfonikus Zenekar vezetői együtteseik jókívánságait és üdvözlét adták át nekünk. A koncert végén az énekkar tagjai a színpadot otthagya, a hallgatóságot körbefogva Praetorius *Csengő hangú ének szól* című madrigáljával zárták le a jubileumi hangversenyt.

Nagy öröm volt számunkra, hogy annyi nehézség után végre együtt ünnepelethetünk. Felbecsülhetetlen az a sok szeretet és támogatás, amit a kórustól kaptunk mi, a karnagyok, és amit az énekkar is kapott a közönségtől, barátoktól, családtól. Hála-sak vagyunk érte, hogy egy már hetven éve létező és összetartó család részesei lehetünk, és kívánjuk magunknak, hogy még legalább ennyi ideig énekelhessük: „Szálljon az énekszó...”

Szarka Tamás
második karnagy

Lajos Jubilate Deo művét Szokolay Sándor Alleluja kórusa követte. Kocsár Miklós és Tóth Péter „O magnum mysterium” – a között Gyöngyösi Levente „Confitemini Domino” c. nőikarra írt darabja hangzott el. Itt jegyezném meg, hogy a misztérium, s a varázslat nemcsak Kocsár és Tóth Péter művét hatotta át. A hangverseny első percétől a mágus, a kórusvezető által előcsalogatott hangok uralták a patinás termet. Ebben partnere – a kórustagok mellett – Horváth Vilmos Gergely volt, aki Tóth Péter egyneműkarában egy fagott szólóra írt „cantus firmus”-t játszott. Ezzel az elgondolkodtató, mély tartalommal átszótt művel emlékeztek a leánykar néhai zongorakísérőjére, Horváthné Patak Máriára. A meditatív dallamok szemmel láthatóan transzcendentális gondolatokat generáltak a közönség soraiban.

Tradíció a kórus életében, hogy minden kerek évfordulóra Szebellédi Valéria felkér egy kortárs zeneszerzőt. Idén Csemiczky Miklós új kórusművét, a *Magnificat anima mea Dominum – Magasztalja lelkem az Urat* – szövegre írt megzenésítését hallhatta a publikum. A négyszólamú darabot online tanulták meg külön-külön a szólamok, kizárólag szeptembertől tudtak személyesen próbálni. Már ez a tény is igazolja, hogy ekkora teljesítményre szinte csak profi együttesek képesek. S ha még azt is figyelembe vesszük, hogy a műsor folyamán kotta nélkül énekelt az összes kórustag, el tudjuk képzelni, micsoda munka rejtőzik a háttérben. A szerző jelenlétében előadott kórus első hallásra is nagyon igényes, technikailag igen nehéz mű nagy sikert aratott.

A jubileum fényét emelte, hogy Rónaszékiné Keresztes Monika, a magyar zenei nevelésért felelős miniszteri biztos köszöntötte az ünneplő kórustagokat és karnagyukat, Szebellédi Valériát.

Szünet előtt Eriks Esenvalds kortárs lett zeneszerző „O salutaris hostia” darabját hallhattuk Deák Andrea és Nagy Zsófia szólójával, majd Franz Biebl *Angelus Domini – Ave Maria*-ját. Ki kell emelni e két mű kapcsán a kórus egyedi hangzását. A három, négy, öt, esetleg hat szólam effajta kiegyenlítettége

ritkaságnak számít ugyanúgy, mint egy-egy motívum megformálása. A homogén hangzásból csak a fontos szólam emelkedik ki. Semmi sem öncélú: a differenciált előadásmód, a legato melódiák természetes folyása, a dallamvezetés, a szekundsúrlódások, feszültségek oldása mind a kifejezést szolgálják.

A koncert második részét a kibővített kar énekszóra történő bevonulása indította: ismeretlen szerző „Domine ad adiuvandum” kánonját hallhattuk a XIV. századi Iglói töredékből 3 trombita kíséretével. Ezután a régi tagokkal kibővült kórus Felix Mendelssohn-Bartholdy *Laudate pueri* című művét adta elő, melyet Váray-Major Zsófia kísért zongorán.

A műsor Bartók Béla és Bárdos Lajos egy művével folytatódott: „Ne hagyj itt!”, illetve,

ANGYALOK ÉS PÁSZTORUK – 30 ÉVES A MAGNIFICAT LEÁNYKAR

Nehéz napokat élünk... különösen igaz ez a megállapítás kórusainkra nézve. A világvárvány következtében kialakult helyzet válaszút elé állította a közösségeket: találékonyaságuktól, illetve helyes döntéseiktől függ a jövőjük. (Sajnos nem minden kórus élte túl a pandémiát.) Számos jubileumi hangverseny hiúsult meg az elmúlt másfél évben. A jól kalkuláló, s szerencsésnek mondható együttesek 2021 őszére időzítették ünnepi koncertjüket. Így valósulhatott meg a Magnificat Leánykar estje 2021. november 21.-én a Pesti Vigadó Dísztermében.

A kerek évfordulót tavaly ünnepelte – volna a leánykar, melyet 1990-ben alapított az akkori Erkel Ferenc Általános Iskola zenei tagozatos tanulóiból Szebellédi Valéria, a Magyar Érdem-

rend Lovagkeresztjével kitüntetett Liszt-díjas karnagy.

Valószínűnek tartom, hogy a Vigadó közönsége tudta, milyen eseményre jön: egy világszínvonalú koncertnek lesz fül- és szemtanúja. Az ünnepi műsor egyértelmű szimbólummal indult: Halmos László *Magnificat*-ját hallhattuk nyitányként. Nemcsak a pódiumról, hanem az emeletről is szóltak az „angyalok”. A quadrofon hangzás már az első percekben elvarázsolta a jelenlévőket, és megteremtette az emelkedett hangulatot. Az est programjának nagy részét latin nyelvű szakrális művek alkották: Bárdos

Magos a rutafa...” A két, slágernek nevezhető feldolgozás nem szokványos módon szólalt meg. A különböző karakterek megformálását abszolút evidensnek érezhette a hallgató: mintha nem is lehetne másként előadni... /holott tisztában vagyunk azzal, hogy a zenében mindig többféle megoldás létezik, s tökéletes soha sincs./

A világi kórusműveket ismét két szakrális darab követte: Al-leluja, a nálunk kevésbé ismert amerikai származású komponista, Robert Woodward tollából, majd a francia Maurice Duruflé „Tota pulchra es” motettája.

Valószínűnek tartom, hogy nem véletlenül tűzték műsorra Kodály Zoltán „Angyalok és pásztorok” c. kórusát. A terem adta lehetőségek inspirálják a karnagyokat: ismét a karzatról szóltak immáron az angyalok, s a pódiumról vezette őket pásztoruk. A hatás leírhatatlan...

Az egyesített leánykar utolsó műsorszámaként Kocsár Miklós kettős karra komponált „Jubilare Deo”-ját adta elő, a királyi páholyból rézfúvós szextett kísérte őket.

Befejezésül két karnagy, Hartyányi Judit, a KÓTA tiszteletbeli tagja, Művészeti Bizottságának korábbi elnöke, a Magyar Kodály

Társaság volt társelnöke és Somogyváry Ákos, az Erkel Ferenc Társaság és a KÓTA Tanácsadó Testületének Elnöke a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége nevében köszöntötte a jubiláló Magnificat Leánykart és Szebellédi Valériát. A kórus méltatásához fel kellene sorolni a számos hazai és külföldi versenygyőzelmet, koncert turnét, hangversenyt, a nekik ajánlott művek sorát, a 11 önálló CD-t, az egyéb lemezekre való közreműködést, de mindezt megtaláljuk a 30. évforduló tiszteletére összeállított DVD-n.

A nagyszerű koncert Kodály „Esti dal”-ának közös megszólaltatásával zárult. Ritka zenei élményben lehetett része a jelenlévő hallgatóság-nak. Mindannyiunk nevében további hasonló varázslatos estéket és sikereket kívánok az Angyaloknak és Pásztoroknak.

Nagy Márta

ÜNNEPI HANGVERSENY „ÉLŐ KÓRUS-ZENÉVEL” 2021. október 23. Mátyás-templom

A KÓTA hagyományos ünnepi hangversenye az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére 2021. október 23-án került megrendezésre a Budavári Nagyboldogasszony (Mátyás)-templomban. A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége 1991 óta emlékezik meg nemzeti ünnepünkről a magyar kórusélet kiemelkedő együtteseinek hangversenyével. Az idén 65. évforduló előtt tisztelgő esemény a világjárvány miatti egy év kényszerű kihagyás után kiemelt jelentőségű volt mind a fellépő együttesek, mind a nagy számban megjelent közönség számára. A kényszerű bezártság után újra teltházas közönség előtt csendülhetett fel a kórusok ünnepi műsora, és a személyes részvétel mindenkit élő zenei élménnyel gazdagíthatott. Ezeket a gondolatokat fogalmazta meg Bösze Ádám bensőséges hangulatú ünnepi beszédében, melyet a Himnusz közös éneklése követett Hegyi Barnabás orgonakíséretével. A hangversenyen három kórus, a Lautitia Gyermekkar, a Budapesti Vándor Kórus és a Pécsi Egyetemi Kórus, valamint Várai Áron népzeneész magas színvonalú produkciója hangzott el. A műsor a zeneirodalom több korszakának megkapóan szép kórusműveit tartalmazta: a késő reneszánsz Jacobus Gallus, a bel canto úttörőjeként emlegetett olasz Gioachino Rossini, a magyar kórusmu-

zsika megkerülhetetlen alkotói, Kodály Zoltán és Bartók Béla, az őket követő zeneszerző nemzedék nagyjai, Luigi Molfino, Kocsár Miklós és Károlyi Pál, majd a legfiatalabb generáció képviselői, Josu Elberdin, Ęriks Ešenvalds és Balatoni Sándor alkotásait.

A hangversenyen megemlékeztek a két nappal azelőtt elhunyt Tamási László Liszt-díjas és Kóta-díjas karnagyról, a debreceni Kölcsey Kórus alapítójáról. Emlékeire Kocsár Miklós: Salve Regina és Kodály: Székely keserves kórusművei hangzottak el, a Lautitia Gyermekkar, illetve a Pécsi Egyetemi Kórus megrendítő előadásában.

Az elsőként fellépő Lautitia Gyermekkar 1959-ben alakult. A gyermekkar a debreceni Szent Efrém Görögkatolikus Általános Iskola kórusa, Lautitia Gyermekkaraként pedig 2006 óta, Nemes József karnagy irányításával működik. A hazai kórusélet egyik legkiválóbb gyermekkara nemcsak számos nemzetközi verseny díjazottja, hanem Debrecen zenei életének és a Görögkatolikus Egyháznak is meghatározó résztvevője. Műsoruk a késő reneszánsz zeneszerző, Jacobus Gallus (1550-1591) *Confirma Hoc Deus* (Erősítsd meg, ó nagy Isten) motettájával kezdődött. Ezt követően Bartók Béla lírai hangvételi, 1935-36-ban gyermek- és nőikarra komponált kórusműve, a *Bolyongás* csendült fel, majd az 1976-os születésű spanyol zeneszerző, Josu Elberdin: *Salve Regina* (Üdvözlégy Királynő) című kompozíciója szólalt meg. A Lautitia Gyermekkar Kodály Zoltán: *150. Genfi Zsoltár*, majd a Debrecen városában született, két éve elhunyt Kocsár Miklós (1933-2019) *Salve Regina* című kórusművét énekelte. A gyermekkórus tagjai nem közvetlenül egymás mellett álltak,

az oltár előtti teret szellősen töltötték ki, így a kórus hangzása teljes mértékben átjárta a Mátyás-templomot. A gyermekkar magabiztosan, többnyire kotta nélkül, tiszta intonációval és átélt előadással muzsikált. Karnagyuk Nemes József, aki korábban maga is a kórus énekese volt, szuggesztív vezénlyel és zenei elképzeléseivel felejthetetlen percekert szerzett a közönségnek.

Az ünnepi koncert a Budapesti Vándor Kórus programjával folytatódott, Németh Zsuzsanna karnagy vezetésével. Az idén 85 éves kórus az alapító karnagy, Vándor Sándor nevét viseli. A mögöttük álló évtizedek alatt jelentős szakmai sikereket értek el hazánkban és külföldön egyaránt. Koncerttevékenységük mellett karnagyi kurzusok keretében segítik a fiatal szakemberek fejlődését. Az együttes megkülönböztetett figyelemmel fordul a kortárs, első sorban a magyar és lett művek felé, ami különleges programjukban is visszaköszönt. Elsőként a lett nemzetiségű, 1977-ben született zeneszerző, Ęriks Ešenvalds: *Lux aeterna* alkotását tolmácsolták, majd Károlyi Pál (1934-2015): *Dies Illa* kórusra és szólóhangszerekre írt művét szólaltatták meg. Ezt a nagyszabású és – a hallgatóság számára is – komoly kihívást jelentő művet, melyben a kórust orgona, két trombita és egy timpani kísérte, Németh Zsuzsanna végig határozott elképzelésekkel dirigálta. A megfelelő szólamarányoknak köszönhetően a piano részeknek is tartása és csengése volt. A kórus hangzása széles dinami-

kai skálán mozgott, énekesei koncentrált és szuggesztív zenei élményt nyújtottak a közönségnek. Közreműködtek: Palkovics Mária orgonán, Oláh Norbert timpanin, valamint Bereczki Milán és Boros Alfonz trombitán.

Várai Áron, a hangverseny népi szólóénekes zenei tanulmányait Dunaújvárosban, majd a székesfehérvári Hermann László Zeneművészeti Szakközépiskolában végezte. A népzene, tánc és színház világában egyaránt jártas zenész a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszékének népi ének és népi dudu művésztanári szakos hallgatója. Zenei érdeklődése és tevékenysége szerteágazó, a Dante és Korinda zenekarban játszik, valamint a Góbé zenekar énekese és frontembere. Előadásában egy 56-os visszaemlékezést felidéző dalcsokor hangzott el a *Fűjnek a fellegek, Hazám, hazám, csendes hazám és Mikor Csikból* kezdetű dalokkal. A korábbi elhangzott kórus együttesek széles dinamikai mozgásához képest éles kontrasztot képzett az énekes előadásmódjának a műfajból is adódó homogenitása.

A Pécsi Egyetemi Kórus műsora Lakner Tamás vezényletével fejezte be az ünnepi eseményt. Az 1997-ben alapított kórus jogelődje a Pécsi Tanárképző Főiskola Vegyeskara volt, Tillai Aurél vezetésével. A kórust 2014 óta Lakner Tamás irányítja, aki több kortárs zeneszerző – Niels La Cour, Tóth Péter, Gyöngyösi Levente, Balatoni Sándor – műveit is az együttes repertoárjára tűzte. A Pécsi Egyetemi Kórus – nemzetközi fellépései mellett – a Pannon Filharmonikus Zenekarral is több alkalommal szerepelt. Legutóbb 2019-ben a lengyelországi Poznanban vettek részt az Európai Egyetemi Kórusok Fesztiválján, ahol abban a megtiszteltetésben részesülhettek, hogy kiválasztott kórusként együtt énekelhettek a világhírű olasz tenoristával, Andrea Boccellivel.

Előadásukban először a svájci zeneszerző, Luigi Molfino (1916-2021) *O sacrum convivium*, az Oltárszentség tiszteletére írt latin prózaszövegre készült áhítatos, himnikus műve

csendült fel. A kórus a közönséget körbeállta, így szólalt meg ez a megkapóan lágy hangvételű szerzemény, miközben a hallgatóság azt érezte, hogy ő maga is aktív részese a gyönyörű kórusmuzsikálásnak. Ezután a kórus felvonult a közönséggel szemben és az olasz operafejedelem, Gioachino Rossini (1792-1868) szintén vallásos művét, az *O Salutaris Hostia*-t (Ő megmentő áldozat) adta elő. A két olasz mű után a Pécsi Egyetemi Kórus műsora izgalmas fordulatot vett: drámai erővel szólalt meg Kodály két vegyeskari műve, az 1934-ben

keletkezett *Székely keserves* és az Ady Endre versére íródott *Akik mindig elkésnek*. Kontrasztos hangzás és a reményvesztettség intenzív átélése jellemezte a kórus muzsikálását, mely Lakner Tamás határozott dirigensi elképzeléseit tükrözte. A kórus műsorát egy lendületes, örömteli tolmácsolásban Balatoni Sándor orgonaművésznek, a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, Zenei Elmélet és Kórus Tanszéke adjunktusának kompozíciója, a *Cantate Domino* zárta.

Az ünnepi esemény a Szózat közös éneklésével fejeződött be.

Köszönjük az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, a Magyar Művészeti Akadémia és a Nemzeti Kulturális Alap támogatását.

Szesztay Zsuzsa

EMLEKÉNEKLÉS BUDAY PÉTER SZÜLETÉSÉNEK 100. ÉVFORDULÓJÁN

2021. júniusában kezdtem el a szervezést, hogy méltó módon emlékezzünk Buday Péterre születésének 100. évfordulóján. Szinte hihetetlen, hogy 100 éves lenne, hisz még elevenen él bennem, ahogy szervezett, zsűrizett, vezényelt, vagy köszönetet mondott, díjat adott át. Hatalmas szervezőerővel és tudással rendelkezett, olyan kapcsolatrendszert épített ki amelyet még a mai online segítséggel is kevesen tudhatnak magukénak. Talán éppen ez a közvetlen, de méltósággal és a zene iránti alázattal rendelkező személyisége állította Őt a kórusmuzsika szolgálatába, repítette évtizedeken át a legjobb koncerttermekig kórusai élén, és adott erőt ahhoz az átfogó szervezőmunkához, amelyhez hasonlót sem tapasztaltam az amatőr kórusmozgalom területén azóta sem.

Fiatalon ismertem meg Őt, amikor Fehér Ottó tanítványaként Szolnokra kerültem tanítani. Már néhány hónap után levelet kaptam, amelyben kérte, hogy szervezzek kórust, és tavasszal menjünk énekelni az „Éneklő Ifjúságra”.

Hamarosan meghívott az általa vezetett ÁFÉSZ Kodály Kórusába énekelni, ahol közvetlen kapcsolatba kerültünk. Az Ő ha-

tására erősödött bennem a kórusmuzsika iránti fanatikus elkötelezettség, pedig két év után már hivatalosan nem tanítottam ének-zenét. Mégis, bárhová vitt az élet ez a hit, és elkötelezettség megmaradt. Hihetetlenül boldogan üdvözölte amikor középiskolai igazgatóként egy leánykört szerveztem (Szolnok Közgazdasági Leánykara) akik 1997-2016-ig minden évben az „Éneklő Ifjúságon” „Év Kórusa” díjat nyertek. Közülük kerültek ki az „Aranypáva” díjas tanítványaim akiket gyakran vittem fellépni városi és országos rendezvényekre is. Azt is elérte, hogy az iskolában országos versenyeket szervezzek (akkor még közösen), ahol gyakran zsűrizett és hívtunk meg a KÓTA akkor már számomra is ismertté vált vezetői- és zsűrilistájából elismert karnagyokat. Ez már a 2000-es évek eleje volt, amikor az általa szervezett ún. megyei KÓTA is az iskolámban talált helyet. Egyre többet dolgoztunk együtt, hisz egy ilyen intézményi háttér minden technikai, strukturális és humán háttérével, méltó módon segítette az Ő munkáját, szellemiségét. Sajnos 2003-tól megrendült az egészsége, így egyre több feladat hárult rám (ekkor kapcsolódtam be az országos szervezet munkájába). Igyekeztem mind élteben, mind a halála után méltó maradni hozzá. 2004 szeptemberében vettem át a Megyei KÓTA vezetését, a rendezvények nagy részének szervezését, és gondoztam a család által rám bízott hagyatékát, amelyből 2019 decemberében egy tematikus kiállítást rendeztem be a Verseygy Ferenc Könyvtárban. Azóta ezt a hatalmas fotó- és dokumentumanyagot sikerült digitalizálni, amelyet a Magyar Nemzeti Archivumban lehet megtalálni. Az emlékére több emlékhangversenyt szerveztem (amelynek Buday Péter emlékhangverseny lett a neve), így a család felkérésére a 100. évforduló megünneplését is megszervez-

tem, amelyet a Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnáziumban tartottunk 2021. október 9-én, hat kórus részvételével, akik a hangverseny kezdetén a Sodrás népzenei kiségyüttes kíséretével elénekelték Péter bácsi kedves népdalát „Jaj, de széles, jaj de hosszú az az út”. Talán méltóbb helyen nem is ünnepelehetünk volna, hisz majd egy évtizedet tanított ebben a zenei gimnáziumban, ahol számtalan alkalommal szervezett énekkari találkozókat. Halála után a Kodály Zoltán Leánykar próbaterme felvette Buday Péter nevét.

A hangversenyt Dr. Kállai Mária országgyűlési képviselő aszszony nyitotta meg:

„Tisztelt Hölgyeim, Uraim! Tisztelettel köszöntöm a mai emlékezés minden résztvevőjét, a Buday családot, tanítványokat, közönségünket!”

„Egy ember addig él, amíg emlékeznek rá.” (Fekete István) Ennek a gondolatnak számos variációja él. Buday Péter is máig él, családja lelkén túl a kórustagokban, hangversenyekben, Szolnok város kultúrájában. Mindig megbecsüléssel, szeretettel emlékezünk rá. Szolnok zenei élete, ezen belül is a kórusmozgalom hosszú múltra tekint vissza, gazdag hagyományokkal rendelkezik. Köszönhető ez olyan lelkes, fáradhatatlan, kitűnő szakembereknek, mint Buday Péter is volt. A hazai kórusmozgalom egyik legkiemelkedőbb alakja 1921-ben született Derecskén. Családi hagyományainak megfelelően pedagógusnak készült. A Szegedi Tanítóképzőben tanult, ott kezdett a zenével foglalkozni. Szolnoki karnagyi tevékenysége a Belvárosi Templom Kórusában kezdődött, amelynek másodkarnagya lett fiatalon, kántortanítóként. Nevéhez számos rangos zenei rendezvény és kórus létrehozása kötődik. Ő hívta életre a Bartók Béla Kamarakórust, megteremtette a Tiszaparti Gimnázium ének-zene tagozatos oktatását, évtizedekig volt a MÁV Járműjavító Férfikórusának (40 év) és a Kodály Kórusnak (32 év) a karnagya, és mindkét kórust a hazai és nemzetközi elismerésig juttatta el. A megyében, és az országban is sok kórus munkáját segítette, de sok karvezető, népzeneész egyéni szakmai útját is kiemelten támogatta. A Magyar Kórusok Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége, – KÓTA tiszteletbeli elnöke, az Országos Népzenei Szakbizottság tagja, és az általa alapított Jász-Nagykun-Szolnok Megyei KÓTA titkára volt 20 éven át. Nevéhez fűződik az „Éneklő Ifjúság” az Országos „Aranypáva” népzenei minősítők szervezése minden évben az egész megyében. Ő szervezte a Magyar Kórusok Napját, Kodály Zoltán születésnapján, december 16-án, amelyet összekötött a közelgő karácsony kórusünnepével. A Kodály Kórusok Nemzetközi Találkozóját 2-3 évente szervezte meg. A Fiúkórusok Országos Találkozóját, amely egyedülálló volt az egész országban, 5 évente szervezte meg. Munkáját számos díjjal jutalmazták, amelyek közül a legrangosabbak: A Magyar Köztársaság Kiskeresztje, Szolnok Város Ezüst Pelikán díja, A Magyar Kultúra Lovagja, Jász-Nagykun Szolnok Megyéért Díj, A Munka Érdemrend Ezüst és Arany Fokozata, Kodály Zoltán Emlékérem, amelyet a Zeneakadémián Kodály Zoltánné Péczely Saroltától vehetett át. 2004-ben Posztumus KÓTA-díjban részesült, amelyet ebben az évben alapított a KÓTA. Tisztelt Jelenlévők! Bár Tanár Úr 17 éve nincs közöttünk, emléke, az általa teremtett értékek tovább élnek. Bizonyára onnan fentről figyelemmel kíséri, hogy szeretett városában szeretik-e még a dalokat, él-e még a kórusmozgalom.

Péter bácsi, minden a legnagyobb rendben van, igen a városi kórusmozgalom él és virágzik. Az általad megteremtett hagyományokra építkezhetek a mai utódok, Molnár Éva, Juhász Zsáka Katalin vagy Dr. Lengyel Erzsébet. Minden kultúraszerető szolnoki polgár nevében csak köszönettel tartozunk Buday Péternek, hiszen

abban az időszakban, amikor országszerte számos érték megy veszendőbe, Szolnokon ma is megőrzendő érték a kórusmozgalom. A kórusmozgalmon túl Szolnok egész kultúrája fénykorát éli. A Művésztelep, a Zenekar, a néptánc és népzene gazdagítják a várost. Buday Péter büszke lehet a folytatásra, amit teremtett, érték ma is, építőkőve a város, az ország szellemiségének. Óriási köszönet illeti Dr. Lengyel Erzsébetet, a KÓTA megyei elnökét fáradhatatlan munkájáért, és valamennyi kórusvezetőt azért, hogy tovább viszik a hagyományokat, boldogságot visznek az éneklők lelkébe. „

Fellépő kórusok: Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és NAMI „Tücsök Kórusa” és Gyermekkara, karnagyok: Törökné Négyes Hajnalka és Romhányi Anita. Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Kodály Zoltán Leánykara, karnagy: Almainé Szabó Gabriella. MÁV Férfikórus, karnagy: Juhászné Zsáki Katalin. Szolnoki Kodály Kórus, karnagy: Molnár Éva. Bartók Béla Kamarakórus karnagy: Molnár Éva.

Dr. Lengyel Erzsébet

ÚJ JÖVŐKÉP, ÚJ LEHETŐSÉGEK KOCSÁR MIKLÓS SZELLEMÉBEN

Kocsár Miklós Zeneiskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Először e-mailben, a minisztérium határozatán láttam meg ez év tavaszán így egyben leírva intézményünk új nevét. Zenetanár kollégáim öröme határtalan volt aznap. Nem tudtunk másról beszélni, csak erről: végre önállóan folytathatjuk tovább munkánkat, és nem is akármilyen névvel.

A Művelődési Minisztérium 1965 szeptember 5-én adott engedélyt Ajkának egy zeneiskola alapítására. Küzdelmes 15 év következett. Az akkori tanári kar szinte két-három évente kénytelen volt költöztetni az iskolát egyik intézményből a másikba, a városházáról a művelődési központba, barakképületekbe, gimnáziumba, emeletes ház átalakított földszinti termeibe. 13 tanév alatt hétszer történt költöztetés. 1977 tavaszán, a városligeti nyárfaerdőben kapott az ajkai zeneiskola végleges helyet, mely jelenleg is otthon ad az intézmény számára. 2004-ben, 42 év után intézményünk elvesztette önállóságát, 2007-ben pedig a zeneiskola név is végleg eltűnt egy ajkai gimnázium tagintézményeként.

A nehézségek ellenére iskolánk évről évre tárt karokkal várta, és várja ma is a zenét megismerni vágyó, vagy a zenét már magasabb szinten művelő gyermekeket. Volt növendékeink között tudhatunk jónéhány ma is aktív zenészként dolgozó művészt, akik nagy sikereket értek el. Megemlíteném Vörös Szilvia Junior Prima díjas operaénekest, aki jelenleg a bécsi opera társulatában énekel, Farkas András Pro Cultura Minoritatum Hungariae miniszteri díjas operaénekest, aki jelenleg a Magyar Állami Operaház társulati tagja, Pad Zoltán Liszt-díjas karnagyot, a Magyar Rádió Énekkarának karnagyát.

Grünvald László Liszt-díjas ütőhangszerművészt, a Talamba ütőegyüttes alapító tagját.

Nagyon sok növendékből lett kiváló zenepedagógus, zenekari zenész hazánkban és külföldön. Büszkén mondhatom, tantestületünk több mint 2/3 része ebben az intézményben kezdte megalapozni zenei tudását, tanulmányai befejezése után pedig úgy döntött, visszatér Ajkára, és volt iskolájában kezdi meg zenetanári munkáját.

Ahogy olvashattuk, a zeneiskola múltja nem volt zökkenőmentes. 2018-ban felvetődött újra az önállósodás gondolata. 2021 tavaszán meg is kaptuk a határozatot: szeptembertől önállóan működhetünk tovább.

Miután már biztos volt az iskola önállósodása, és a névválasztásunkat is jóváhagyták, hosszas gondolkodás után bátorkodtam felhívni Kocsár Miklósné Herboly Ildikó tanárnőt, Kocsár Miklós özvegyét. Régről ismertük egymást. Ildikó tanárom volt az akkori Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézetében, a Semmelweis utcában. Kapcsolatunk ezután sem szakadt meg. Találkoztunk kórusversenyeken, többször hívtam kórusművekkel kapcsolatban is. Nagy meglepetést okoztam neki, és családjának zeneiskolánk névválasztásával. Megbeszéltük, szeretnénk egy névadó ünnepséget tartani ősszel, melyre nagy

szeretettel várjuk őt, és fiát, Kocsár Balázst is. A névadó szervezésével kapcsolatban sokat egyeztettem vele, és ahogy közeledett a kitűzött időpont, egyre nagyobb izgalomban voltunk mi is, és a Kocsár család is.

Ünnepségünk október 21-én zajlott le. Megérkezett Ildikó, Balázs és Balázs fia, Benedek is. A meghívott vendégek között voltak az intézmény korábbi vezetői, egykori tanárai és diákjai is. Iskolánk igazgatója, Szücs Krisztián köszöntötte a megjelent vendégeket, majd a tantestület nevében hangzott el beszéd, mely bemutatta

iskolánk több mint 5 évtizedes múltját. Egyházi Andrea, a Pápai Tankerületi központ igazgatója gratulált önállósodásunkhoz. A zeneiskola tanulói és tanárai Kocsár Miklós darabjaiból összeállított műsorral tisztelegtek névadójuk emléke előtt. Kocsár Balázs is megható gondolatokat osztott meg velünk, mely még közelebb hozta egymáshoz a családot és a tantestületet. Balázs kifejtette:

„Egy egészen kivételes pillanatot élünk mi most meg...” - mondta meghatottan, majd megköszönte, hogy a zeneiskola kollektívája így ismerte el édesapja zeneszerzői munkásságát. És bár az utódok felelőssége, hogy a zenei örökséget méltó helyére emeljék, azért is nagy öröm a család számára, hogy nem ők keresték meg a zeneiskolát, hanem épp fordítva: a zeneiskola tantestülete kereste meg őket, hogy az országban elsőként vehessék fel, mint közintézmény, Kocsár Miklós nevét. Mint mondta, ebben a közegben olyan pluszt kapnak a gyerekek, ami által nyitottak, befogadóak lesznek a komolyzene iránt, ami nagy kincs mai világunkban. Reményét fejezte ki, hogy Kocsár Miklós neve biztos alapot ad a zeneiskola további létehez, és egy olyan kulturális bázis lesz, ahol a következő nemzedékek sok-sok kiváló művésze nőhet fel. Ünnepségünk végén egy díszcseresznye fát ültettünk el az iskola kertjében.

Kötetlen beszélgetés következett a család és a zenetanár kollégák között. Ildikó, Balázs és Benedek majdnem az összes kollégával váltottak néhány szót. Ildikó nem érkezett hozzánk üres kézzel. 5 doboznyi kottát hozott az iskolának, melyet a névadó előtti hónapokban válogatott át otthonában. Szinte az egész kórus-életművet elhozta nekünk, és számos hangszerre, zeneiskolák számára született darabokkal is meglepett minket. Emellett kaptunk a családtól egy Kocsár Miklós portréfotót is. Mi sem engedjük el őket üres kézzel. Ildikót egy csodálatosan csiszolt ajka kristály vázával leptük meg, melyen az iskola új logója látható, Balásznak szintén egy logóval gravírozott borosüveget adtunk.

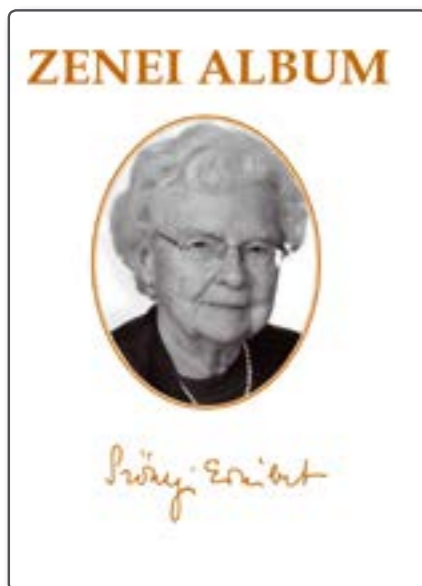
A délután alatt olyan pozitív megerősítést kaptunk a családtól, mely hatalmas segítség intézményünk jövőképét illetően. Egy olyan útra léptünk, melyben óriási lehetőségek rejlenek. Reméljük, ezeket a lehetőségeket kihasználva, büszkén visszük tovább Kocsár Miklós szellemi örökségét.

Kanyárné Grünvald Petra

ZENEI ALBUM SZŐNYI ERZSÉBET EMLÉKÉRE SZEGEDEN

A Vántus István Kortárszenei Napok keretében került sor a Szőnyi Erzsébet munkásságát bemutató Zenei Album sorozatra. Ez az esemény Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Szegedi Somogyi Károly Megyei Könyvtár és a Vántus István Társaság közös rendezvénye. A hangverseny első időpontja, mely eredetileg 2020 november 25-én lett volna, a pandémia következtében létrejött bezárások miatt maradt el. 2021-ben november 24-én az eredeti programot hallhatta a szép számú közönség a Somogyi Könyvtár I. emeleti folyóirat olvasójában. Szőnyi Erzsébet unokáját is várták, aki akadályoztatás miatt csak lélekben tudott jelen lenni.

Az exkluzív meghívón Szőnyi Erzsébet arcképét láthattuk és aláírását olvashattuk. A hangversenyt a Kiss Ernő a Vántus István Társaság egykori titkára nyitotta meg. Ezután Hegedűs Bernadett, a Somogyi Károly Könyvtár munkatársa vezette a műsort, aki kronológiai sorrendben részletesen ismertette Szőnyi Erzsébet munkásságát. Egy-egy állomás között hangzottak el a zeneművek. A művek bemutatása során Kiss Ernő összefoglalójára utalunk, amely a Vántus István

Erzsébet külföldi tanulmányútjaira, majd zeneakadémiai tanári pályájára, a Kodály Társaság megalapítására, és különböző nemzetközi konferenciákon való részvételére.

Harmadik műként a Francia szvitet hallhattuk Nagy Enikő – brácsa, Szokody Anikó – zongora stílusos előadásában. Szőnyi Erzsébet a művet 1984-ben írta és Székely Ágnesnek, Székely Miklósnak ajánlotta. A mű három tételt foglal magában: Allemande, Menüett, Gigue. A darab folyamán a brácsának lehetőséget ad a szerző az önálló kibontakozásra.

Az életművet folytatva a közönség Hegedűs Bernadett előadása révén megismerhette Szőnyi Erzsébet operáit, gyermekoperáit, pedagógiai jellegű műveit.

A negyedik mű a Cinque preludi, Maczelka Noémi virtuóz előadásában hangzott el. Az 5 különböző karakterű tétel Szőnyi Erzsébet zeneszerzői intuíciójának, kifejező erejének megnyilvánulása. A második, Maestoso tételt méltóságteljesen, a zeneszerzői szabadságot is érzékeltetve játszotta Maczelka Noémi. A harmadik tétel feszes ritmusát, a negyedik tétel tán-

cos löktetését kiválóan adta vissza az előadás. A sodró lendületű zárótétel magával ragadta a közönséget is, amelyet a hosszantartó taps is fémjelzett.

A műsor zárásaként a Szonáta nagybőgőre és zongorára c. mű hangzott el Ludányi Endre – nagybőgő és Császár Zuzsanna – zongora nagyszerű előadásában. A szerző 1982-ben írta e darabot. A mű 3 tételes. Az első tétel zongora bevezetése után a gordon rövid, szinte versenymű nehézségű szólammal mutatkozik be. A második tétel egy lento- lassú tétel, amelyet a gordon vezet be. A harmadik tétel vivace giocoso, a játékoság az egész tételt áthatja, amelyet az előadók virtuózan adtak vissza.

Az est megmutatta Szőnyi Erzsébet zeneszerzői sokoldalúságát. A különböző hangszerek hangszínéhez, karakteréhez való affinitását, kiváló zeneszerzői stílusérzékét. Az est előadói és a moderátor hozzájárultak Szőnyi Erzsébet életművének jobb megismeréséhez, és az elhangzott művek magasszintű tolmácsolásához.

A Zenei album megemlékezése méltó volt a meghívón található Szőnyi Erzsébet idézethez: „Létkérdés számunkra, miként őrizzük meg kincseinket, és hogyan tudjuk felmutatni őket a világnak.”

A hangverseny végén átadták a szegedi Somogyi Károly Megyei Könyvtárnak a Magyar Kodály Társaság, Rozgonyi

Éva és Ordasi Péter által küldött „Szőnyi Erzsébet emlékére” című könyveket. A csodálatos kivitelű könyvet Dr. Márkusné Natter-Nád Klára szerkesztette, a Magyar Kodály Társaság és a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – KÓTA kiadásában, a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával jelent meg 2020-ban. Dr. Márkusné Natter-Nád Klára 85 emlékező írást és tanulmányt, saját visszaemlékezést gyűjtött össze Szőnyi Erzsébet tanári, zeneszerzői munkájáról és a zene Nagyszonyáról. Az impozáns kötet gazdag, színes képanyagot is tartalmaz. A kötet borítólapján Soproni József laudációját olvashatjuk, amely 2004. március 25-én hangzott el a Bartók-Pásztory-díj díjkiosztása alkalmával. A résztvevők örömmel lapozgatták az új könyvet, amely még jobban elmélyítette az est hangulatát.

A közönség élményekkel gazdagodva távozott, hiszen kincseket vihetett haza: az elhangzott darabok és az életmű gazdagságának kincseit.

Dombiné Kemény Erzsébet
professor emerita

~ FELHÍVÁS ~

Tisztelettel kérjük Barátainkat és Pártolóinkat, hogy támogassák a KÓTA kulturális munkáját személyi jövedelemadójuk 1%-ával! Köszönjük!

Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége - KÓTA Adószám: 19660372-1-41

A JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI FELNŐTTKÓRUSOK XXX. JUBILEUMI TALÁLKOZÓJA A ZENEI VILÁGNAP TISZTELETÉRE

Törökszentmiklóson 2021. október 2-án, szombaton, 30. alkalommal rendezte meg a Megyei KÓTA Felnőtt-énekkari Bizottsága a helyi szervezők: Törökszentmiklós Városi Önkormányzat (Markót Imre polgármester, Viskilatorné Dögei Edit kulturális referens) és az Ipolyi Arnold Közművelődési Központ (Hajnal László igazgató és munkatársai) segítségével a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Felnőttkórusok XXX. Találkozóját, ünnepi hangversenyt. A 30 éves jubileum kapcsán engedjenek meg néhány gondolatot a megyei Felnőttkórus Találkozók történetéről.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei KÓTA Felnőtt-énekkari Bizottsága elnökeként 1990-ben e sorok írója elhatározta, hogy a megyében alkalmat/lehetőséget teremt a felnőttekből álló női- és vegyes kórusok évenkénti megyei bemutatkozására – az első években pályázati támogatással. Hiátust töltött be az első találkozó 1990 őszen, mert korábban nem volt szervezett megoldás a felnőttekből álló kórusok megyei találkozója. Gyakori, hogy a kórusoknak kevés a pénze az ország más tájain szerveződő szakmai programokra elutazni, ezért jó lehetőségnek tűnt, hogy a megyében évente egyszer találkozzanak a felnőtt énekesekből álló énekkarok, ismerjék meg egymást, hallgassák meg a többi együttes hangversenyprogramját. A megyében dolgozó 18 énekkar közül több – a településén kívül – kevés lehetőséget kap a közönség előtti éneklésre, így a közelebbi helyszín jó tervnek látszott. A hangversenyek után az első 10 évben Sapszon Ferenc karnagy úr tartott a kórusvezetőknek értékelést, illetve egyenként is véleményt mondott a kórusok produkcióiról. Sapszon karnagy úr halála után nem találtunk hasonló szakembert, aki vállalta volna az évenkénti leutazást, értékelést. Lassan kialakult az a gyakorlat, hogy a legidősebb, legtapasztaltabb karnagyok véleményét kikérik a fellépő kórusok vezetői, illetve a „ZeneSzó” című lapban újságcikk jelenik meg rendszeresen az eseményről. Ezen a koncepción túl cél volt az, hogy a Zenei Világnapról megemlékezzenek az ünnepi hangversennyel, ezért a hangversenyt október elseje előtti, vagy utáni szombaton szervezték/szervezik meg. Minden második évben a Martfői Művelődési Központ vállalta/vállalja a

kórustalálkozó gyakorlati lebonyolítását, a műsorfüzet nyomdai elkészítését és kiküldését. A szakmai szervezést, a közös mű kijelölését, beküldött zenei műsorok egyeztetését, a műsorfüzet összeállítását a Felnőtt-énekkari Bizottság vezetője vállalta/vállalja. A köztes években a megye egy-egy vállalkozó településen rendezzük meg a hangversenyt, így volt már Felnőttkórus Találkozó Jászberényben, Jászszentandrásán, Fegyverneken (három alkalommal), Tiszaföldváron (három alkalommal), Szolnokon (három alkalommal), Kisújszálláson (két alkalommal), Karcagon (két alkalommal), Mezőtúron, Martfűn (három alkalommal). A felsoroltak meggyőzhetik az olvasót arról, hogy hagyományt teremtettek a találkozó megálmodói a Felnőttkórusok Találkozóival. Érdekesége a fesztiválnak, hogy a hangverseny hivatalos része után vacsora, majd baráti est következik, ahol a kórusok „szórakoztató” műveket is bemutatnak, a produkciókat alkalmi zsűri értékeli, műfaji megkötés nincs, de igen jó hangulatban, baráti légkörben, fehér asztal mellett kerülhet sor a kötetlen barátkozásra, beszélgetésre. A műsoros est után bál zárja a rendezvényt. Az előzmények igazolják, hogy szükség van a találkozóra, a kórusok szívesen részt vesznek minden évben 400-450 énekesrel a rendezvényen, illetve az adott település lakossága szép számmal érdeklődő közönségként részt vesz a kórustalálkozón. Megyénkben így a felnőttkórusok megyei találkozója jelentős kórus-összetartó erő.

A pandémia azonban 2020-ban a művészeti közösségi csoportok munkáját igen megzavarta, némileg tönkre tette, volt olyan énekkar, amely 2021-ben még nem kezdte újra a munkát, illetve újra kezdte, de még nem színpadképes, már nem alakult újjá, fellépett a XXX. találkozón, de kevesebb énekesrel, mint pl. egy évvel korábban.

Mivel a Covid vírus így „álljt parancsolt” a találkozók so-

rának, csak 2021-ben valósulhatott meg a 30. jubileumi alkalom, örülünk azonban, hogy egyáltalán sikerült újraindítani a rendezvényt! Markót Imre úr, Törökszentmiklós polgármestere már 2018-ban megegyezett a szervezőkkel arról, hogy 2020-ban városuk vállalja a rendezvény helyi megvalósulásának segítségét, hiszen a város a „Törökszentmiklós 300. emléké” alkalmát kívánta ünnepélyesebbé tenni, helyet adva a 30 éve megvalósuló kórustalálkozónak. A 2021. október 2-i találkozón M. Praetorius: Viva la Musica kezdetű kánonja csendült fel az összkar előadásában (vezényelt: Vajna Katalin). Az impozáns hangzású közös éneklés után Markót Imre polgármester úr köszöntötte a fellépő tizenkét énekkart, kiemelten a jubiláló énekkarokat (30 éve alakult a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Karnagyok Kamarakórusa, 10 éves a jászberényi Cantate Nobis Énekegyüttes, 5 éves a helyi Santonicolaum Kórus), majd átadta a részvételt igazoló okleveleket az énekkarok karnagyainak. A találkozót megtisztelte jelenlétével Szűcs Magdaléna, a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége Felnőtt-Énekkari Bizottságának tagja, aki kiemelte a kóruséneklés fontosságát, a KÓTA működését, irányító szakmai jelentőségét.

Méltatta a kórustalálkozó hatását, a karnagyok munkáját, a kodályi gondolat szerint: „Hiszünk, hogy az emberiség boldogabb lesz, ha megtanul zenével méltóképpen élni. S aki csak valamit is tesz ez irányba, már nem élt hiába.”

Elsőként 13 énekesrel a jászberényi **Lehel Vezér Gimnázium Férfikara** állt a színpadra. Händel: Halleluja részlete után a hangulatos Jászsági népdalcsozor, majd Ismeretlen szerző:

Jó tanács kórusműve, illetve a Cum decore közkedvelt ének következett. A Vig molnár kezdetű angol népdalfeldolgozás után Zorán Kólója volt sikeres a közönség körében. Karnagyuk: Deméné Ilonka Gabriella.

A **Palotás János Vegyeskar** 26 fővel Jászberényből érkezett, műsorukon Arcadelt: Ave Maria, Erkel: Magyar király- himnusz és Karai József: Estéli nótázás című művei szerepeltek. A legnagyobb sikert a záró mű aratta, hangulatos, autentikus tolmácsolásban. Méltán érdemelték ki a hallgatóság vastapsát. Karnagyuk: Ecsedi Péter, zongorán kísért: Farkasné Szőke Tünde.

A **fegyverneki Mirella Kamarakórus** (karnagy: Varga Gabriella) több beteg kórustaggal énekel, illetve hiányzót nélkülözött, de mégis felléptek és egységes, szép hangszínnel, nőikari hangzással énekeltek. T. Morley: Ti édes májuszfények kezdetű műve után C. Franc: Panis angelicus című kórusművét hallottuk Gáblí Sándorné szólójával, Czifra Bálint kíséretével, végül Balázs Árpád: Két rózsáéneke, illetve Ed Sheeran: Perfect című alkotása hangzott el Temesváriné Bozsó Ágnes szép szólójával. Bemutatott programjuk jó alapokra épített kórusmunkát igazolt.

A **mezőtúri Vivace Kamarakórus** (hat fiatal női és férfi énekes) most mutatkozott be harmadszor a megyei fesztiválon, karnagyuk: Csiderné Csizi Magdolna. A kamarakórus M. Frisina: Anima Christi kezdetű művével indította műsorát (Karsai Krisztina és Strausz László szép szólójával), majd L. Viadana: Exultate justi in Domino című kórusműve stílusosan, tisztán, könnyedén szól, Farkas Ferenc: Pataki diákdalok feldolgozása hangulatosan csendült fel. Befejező számként a vegyeskar Dixon: Lollipop című kórusművének magas színvonalú előadásával örvendeztette meg hallgatóságát.

A **Martfői Nőikar** (karnagy: Szabó Zsolt) 16 énekesrel lépett színpadra. Büszké arra, hogy 2021-ben a Megyei – Területi Prima Prímissima díj zeneművészeti kategóriája győzteseik lettek. Meggyőző, szép nőikari hangzással indította programját Kodály

NépzeneSzó

NÉPDALKÖRÖK, PÁVAKÖRÖK ÉS NÉPZENEI EGYÜTTESEK OLDALA

Könyvajánló

Lajosmizsei Népdalok

A napokban jelent meg egy hiánypótló, pontosabban régi adósságot törlesztő kötet az ország közepén lévő, sokak által hagyományok nélkülinek elkönyvelt település, Lajosmizse népzenejéről.

1955-ben néhány napot itt töltött Szomjas Schiffert György népzene kutató, aminek eredménye százegynéhány magyar népdal összegyűjtése lett. Ezek láttak most napvilágot Kürti László néprajzkutató remek bevezető tanulmányával a város múltjáról, és Terék József néprajzkutató zenei elemzésével. A kottagrafika és a dalok rendezése, a kötet zenei anyagának mintaszerű tálalása is az ő munkája. DVD is tartozik a kötethez.

Szomjas Schiffert György a népzene kutatás egyik méltatlanul elfeledett alakja. Szándékosan nem magyar népzene kutatást írtam, hiszen munkássága az ország határait bőven átlépte.

Eredeti végzettségét illetően jogász volt, majd könyvtáros lett, később miniszteri titkár. Mindeközben folyamatosan képezte a hangját, énekórákat vett. 1949-ben egy koncepció s perben „feljelentés elmulasztása” miatt börtönbüntetésre ítélték, ahonnan 1953-ban szabadult. Kodály fizette az ügyvédjét, majd szabadulása után azonnal állást ajánlott neki a Népzene kutató Csoportban. Csak négy évtized múltán rehabilitálták. Kodály támogatásával bekerült az éppen akkor alakult Népzene kutató Csoportba, ahonnan

1975-ben csoportvezetőként ment nyugdíjba. 1969-ben a népzene tudomány kandidátusa, 1998-ban a MTA doktora lett. Csak a Kiskunságban mintegy 3500 dallamot gyűjtött, a Csalgóközben 2000-et, még más helyeken közel 300-at. Lappföldre a MTA támogatásával érkezett 1966-ban, ahol sámanéneket kutatott, de foglalkozott a magyar népzene jellegzetes stílusainak különbözőségeivel is. Finnországi kutatásának eredményei csak 1996-ban jelentek meg.

Hajnal vagyok, szép piros... címmel adták ki egyedülálló munkáját, amely énekes virrasztókat és órákiáltók énekeit tartalmazza magyarátzatokkal együtt.

Kutatásai mellett szívesen foglalkozott zeneszerzéssel, műveit örömmel játszották külföldi országokban is. Verseit a Püski kiadó jelentette meg. Jó kedvel sakkozott, kedves, tájékozott és másokat szívesen tanító ember volt.

Népzene gyűjtést végzett a Kiskunságban, 1954-ben Fülöpszálláson, 1955-ben Bocsa, Bugac, Kiskunlacháza, Kunszentmiklós, Lajosmizse, Szabadszállás, Izsák településeken, 1956-ban Orgoványon, aztán a Csalgóközben, de később Lappföldön is. Összehasonlító zenefolklórral foglalkozott finnugor, továbbá csehmorva–magyar vonatkozásban.

Szomjas fiatal korában Bartókkal is kapcsolatba került. 1935 tavaszán Bartók Béla és Basilides Mária koncertet adtak Szegeden. Szomjas a népzenei gyűjteményéből összeállított egy százharminc darabos kollektívát Bartók rendjében, és a Tisza Szállóban fölkereste Bartók Bélát.

Egy cédulára írta fel, hogy ki és milyen ügyben jött. Hamarosan oda léphetett az ajtóhoz. Belülről egy vékony hang szólalt meg: „elnézését kérem, most nem vagyok olyan állapotban, hogy önt fogadhatnám, de a dolog nagyon érdekel. Este a koncertem után a Tiszában fogok vacsorázni, ha van ideje, jöjjön el, nagyon szívesen elbeszélgetek önnel.”

A koncerten természetesen ott volt a fiatalember, utána a Tisza Szállóhoz ment. Ott ült egy társaságban Bartók és vacsorázott. Megvárta, amíg végzett, majd odaküldte hozzá a pincért, hogy itt az a diák, aki délelőtt jelentkezett. Bartók rögtön fölkel, egy üres asztalhoz ment. Szomjas bemutatkozott, odaadta neki a gyűjteményt és a véleményét kérte. Bartók elkezdte lapozni, és eljutott körülbelül a harmincadikig, egy szó nélkül. Akkor azt mondta: „úgy látom, hogy ez egy komoly gyűjtemény, kár lenne, ha én most pár szóban reflektálnék rá, de ha megbízik bennem, magammal viszem, és majd levélben megírom a véleményemet.” Magával vitte, és a véleményét is megírta: 1935. ápr. 20.

Igen tisztelt Szomjas Úr!
Örömmel olvastam végig tanulmányát és a kótapéldákat. A főbaj az – amiről Ön persze nem tehet –, hogy nem ismeri az egész anyagot, illetve hogy annak csak aránylag kis része állott rendelkezésére összehasonlítás céljából. Ez a körülmény meglehetősen megnehezíti az összefüggések helyes meglátását. Részletes megjegyzéseimet a kéziratába írtam be ceruzával. Sok szerencsét kívánok további munkálkodásához és maradok igaz tisztelettel kész híve, Bartók Béla.

N. b. Azt az állításomat, hogy csak tempó giusto régi hetes van, továbbra is fenntartom. Igaz ugyan, hogy férfiak, legények majdnem mindig és mindent, így az ilyen heteseket is rubato énekelnek. De ez szerintem romlás, mert ezek a 7-esek funkciójuk közben (tánc, mulatság) csakis tempó giusto-ban jelennek meg, asszonyok nagyjából így is éneklék őket máskor is. Ha a férfielőadás rubatóját lényeghez tartozónak akar-nók elfogadni, akkor azt kellene kijelentenu-nk, hogy csak tempó giusto dallam egyáltalán nincs is.

Ez nagyon megerősítette Szomjast a népzenei munkában.
Én magam a 90-es években találkoztam Szomjással, amikor interjút készítettem vele. Mondanivalójába beleszó-tta a számi jójkahagyomány néhány jellegzetes dallamát, hatalmas hangján be is mutatta ezeket. Feleségével együtt nagyon kedvesen fogadtak, Szomjas-Schiffert tanár úr örömmel és jókedvéen mesélt.

A kitünő tudós és művész több figyelmet és elismerést érdemelne. Ezek miatt tartom nagyszerű és hiánypótló dolognak azt, hogy e kitünő tudós ránk maradt gyűjteményének egy része most napvilágra került. A Lajosmizsén talált dalait az olvasó két kitünő tudós, Terék József és Kürti László kalauzolásával ismerheti meg. Ahogyan a kötet céljai között olvashatjuk: elsődlegesen a fiataloknak, az iskolásoknak szól, hogy ne feledjék eleik dalait, egészen pontosan azt, ők maguk honnan is jöttek...

Fehér Anikó

150. Genfi zsoltárával az énekkar. Bartók: Ne hagyj itt... kezdetű kórusa pasztell hangszínnel szól, Kocsár Miklós: Psallite Deo kezdetű művét nagyszerű tempóban, kifejezően énekelték, mellyel a közönség vastapsát érdemelték ki (zongora: Szabó Katalin). Az utolsó számuk B. Britten: Little babe című kórusa Szabó Zsolt há-tározott irányításával és Szabó Katalin támogató zongorakíséretével hangzott el.

A **Jászapáti Vegyeskar** ismét visszatért a felnőttkórusok találkozójára, immáron fiatal karnagyával, Jámbor Imrével. Műsorukat a Dona nobis pacem örökérvényű dallamával kezdték, Bárdos Lajos: Tábortűznél, illetve Lengyel népdal-Fülemüle (Huzella Elek feldolgozása) című népdalfeldolgozásaival folytatták. Bartók Béla Elindultam szép hazámból, és az Által mennék kezdetű népdalai Budai Erzsébet szólójával csendültek fel Sas Dániel zongorakíséretével, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. Műsorukat Bárdos: Tiszai dallamok összeállításával zárta.

A **Jászszentandrási Kamarakórus** Bonyár Judit vezetésével Kodály Zoltán: A juhász, Bárdos Lajos: Menyasszony, vőlegény, majd Bárdos Lajos: Részletek a 16 kisgyermekkar kétszólamú énekeiből (A szántói híres utca, Lúd lába, Etem szőlőt) kórusművekkel kivívta a közönség tetszését. Az énekkar James Banner: Csendülj, pendülj kedves lantom kezdetű hangulatos kórusművével fejezte be műsorát.

A Szolnokról érkező **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Karnagyok Kamarakórusa** (karnagy: Vajna Katalin) közösségének négy beteg kórustagot kellett nélkülöznie a fellépésen. Előadásukban elsőként Ádám Jenő: Én ültettem a cédrusfát népdalfeldolgozása hangzott el a szerző születésének 125. évfordulója tiszteletére. Orbán György XXI. századi ihletésű Ave Mariáját, Vivaldi: Gloria című, 12 tételből álló művének első tétele (Gloria) követte Szabó Katalin hiteles zongorakíséretével, mely elnyerte a közönség tetszését.

A **Cantate Nobis Énekegyüttes** (karnagy: Thormanné Husznay Mária) 170 művet számláló repertoárjából a kedvenc műveit választotta erre az alkalomra. G. Schwarze: Ősi ír áldását megható őszinteséggel énekelték, ezt követte Daróci Bárdos Tamás dicséretesen szóló Muszikus dala (bolgár népdalfeldolgozás), illetve S. Asmussen: Scandinavian Shuffle című kórusműve. Végül Daróci Bárdos Tamás: Fűrjecsém népdalfeldolgozása zárta magas színvonalon

előadott műsorprogramjukat.

Törökszentmiklósról két kórus is részt vett a találkozón, méltán büszke lehetett rájuk a koncerten is éneklő polgármesterük.

Törökszentmiklóst egyrészt a **Salve Regina** éneklő közösség képviselte (karnagy: Szekeres József), amely jellemzően egyházi művekből állította össze műsorprogramját: Bárdos Lajos: Szentlélek Isten szállj le ránk, Victimae paschali gregorián, Kodály Zoltán: Stabat Mater, Halmos László: Minden földek, Coventry Carol (XVI. századi angol karácsonyi bölcsődal) vívta ki a közönség elismerését. Végül Claude Frayssé, Urbán Péter: Áldalak, jó Uram kezdetű éneke megható őszinte, kifejező hangzással zárta műsorukat.

A **kisújszállási Phoenix Vegyeskar** (karnagy: Lór-Kerekes Ágnes) igényes műsorán Hassler: Szállok a szelek szárnyán, Lightfoot: Dona nobis pacem, Koperski: Haeven is a wonderful place, Sally K. Albrecht: Clap your hands című kórusművek szerepeltek. Kiegyenlített kórushangzás, változatos dinamika és formálás jellemezte előadásukat, annak ellenére, hogy a Phoenix Kórus a 2020-as létszámának a felével lépett fel.

Törökszentmiklós másik együttesében, a **Sanctonicolaum Kórusban** 26 énekest számláltunk, köztük a polgármester urat is! Az alapító karnagy, akinek a munkáját ezen a találkozón megköszöntük: Csikiné Lukszics Ágnes, új karnagyuk: Behán Brigitta Krisztina. Thomas Morley: Erdőn, Wolf Péter: Musica Beata, Horváth Márton Levente: O salutaris hostia (dicséretes kórushangzás, formálás), valamint Balázs Árpád: Madrigalesk című kórusműve fuvola-zongora kísérettel csendült fel. A kórus-tagok lelkesedése példamutató lehet minden énekkar számára! A Santonicolaum Kórus kapta meg Markót Imre polgármester úrtól az egykori Liszt Ferenc Városi Vegyeskar (karnagy: Bischof László) hatalmas hollóházi vázáját további megörzésre, melyet az énekkar 1986-ban fődíjként érdemelt ki a Veszprémben rendezett Pedagógus Kórusok Országos Találkozóján.

A hangversenyt a vacsora és a Baráti est követte, ahol a résztvevő énekarok a „könnyebb fajsúlyú” repertoárjukból adhattak elő hangulatos, népszerű műveket, műsorokat mindenki örömeire. A Baráti est közös táncsal folytatódott, amíg bírták a résztvevők.

A rendezvény megvalósulását a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége (Vadász Ágnes főtítkárr), a Megyei KÖTA Felnőtt- énekari Bizottsága, Törökszentmiklós Város Önkormányzata, és az Ipolyi Közművelődési Központ igazgatója és munkatársai támogatták, segítették. Köszönjük közreműködésüket!

Gratulálunk a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Felnőttkórusok XXX. jubileumi találkozóján fellépő kórusoknak.

A következő, XXXI. találkozóra várhatóan 2022. október elején (szombat) kerül sor Martfűn, a Zene Világnapján.

Szolnok, 2021. 11. 03.

Vajna Katalin